

zaaknummer 2010 T 092

15 december 2011

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht inzake Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [datum],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. B.J.M.P. Cremers,

tegen:

[naam],
wonende te [plaats],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
lid van de congregatie Priesters van het H. Hart van Jezus,
juridisch adviseur: mr. R.P. Baetens.

1. De procedure

Klager heeft eerder, in juli 2010, een klaagschrift ingediend met dezelfde inhoud. Hij kende toen echter de naam van de door hem aangeklaagde broeder niet en omdat deze niet achterhaald kon worden is hij bij beslissing van de Beoordelings- en Adviescommissie van Hulp en Recht van 6 juni 2011 niet ontvankelijk verklaard in zijn klacht. Nadien heeft klager de naam van de door hem bedoelde broeder achterhaald. Hij heeft thans opnieuw een klacht ingediend.

Het onderhavige klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 23 augustus 2011. Op 30 augustus 2011 is bij de griffie een verweerschrift ingekomen van aangeklaagde. Bij brief van 18 november 2011 heeft de juridisch adviseur van aangeklaagde bericht dat de suggestie dat de overste van de Congregatie, pater [naam] en/of pater [naam] aangeklaagde in het voortraject zouden hebben willen afschermen wordt bestreden.

Op 1 december 2011 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen in gezelschap van zijn echtgenote en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur.

Aangeklaagde is verschenen in gezelschap van pater [naam], provinciaal Overste van de Priesters van het H. Hart.

2. De klacht

2.1. In 1958 werd klager, die toen 13 jaar oud was, door de Raad voor de Kinderbescherming geplaatst in [instelling] in [plaats]. Aangeklaagde was daar in die tijd werkzaam als groepsleider van refter 5, de afdeling waar klager werd ingedeeld.

Klager is gedurende de zeven maanden dat hij in [instelling] was, in of omstreeks het jaar 1958, seksueel misbruikt door aangeklaagde.

2.2. Het seksueel misbruik bestond uit het wekelijks aftrekken van aangeklaagde. Aangeklaagde nodigde klager uit om bij hem op de kamer te komen slapen en aanvankelijk was klager er trots op omdat hij het als een voorrecht beschouwde. In de kamer stond een stapelbed en klager sliep in het bovenste bed. Aangeklaagde vroeg hem op een gegeven moment om naar beneden te komen. Klager trof aangeklaagde daar zonder broek aan en moest hem aftrekken. Als klager niet deed wat aangeklaagde hem vroeg kreeg hij straf in de vorm van een corvee. Ook stond aangeklaagde tijdens de afwas vaak achter klager en reed dan tegen hem aan. Tegen het einde van klagers verblijf in [instelling] werd het misbruik minder frequent omdat klager steeds vaker weigerde. Klager was niet de enige die door aangeklaagde werd misbruikt. Er was tenminste één medeleerling die ook een slachtoffer was van aangeklaagde.

2.3. De gebeurtenissen hebben een grote invloed gehad op het leven van klager. Hij heeft er nooit met iemand over durven praten omdat hij zich ervoor schaamde. Pas een paar jaar geleden heeft hij zijn vrouw, met wie hij al veertig jaar gelukkig is getrouwd, er over verteld. Klager heeft last van angsten, spanningen en depressiviteit en zoekt al veertig jaar hulp bij instellingen als RIAGG en GGD. Hij heeft permanent medicatie en is al dertig jaar arbeidsongeschikt. Voorheen werkte hij als chauffeur en had een goed inkomen. Hij raakt snel in paniek. Als gevolg van de publiciteit over seksueel misbruik in de kerk zijn de gebeurtenissen uit het verleden weer bij hem opgerakeld, in een zo heftige vorm dat hij in mei 2010 een poging tot zelfmoord heeft gedaan.

2.4. Klager heeft sedert de behandeling van zijn eerste klacht in het voorjaar sterk de indruk dat Overste [naam] zaken verborgen houdt. Het was pater [naam] bekend dat [aangeklaagde] in de betreffende periode groepsleider van refter 5 was en klager heeft tijdens het bezoek van pater [naam] bij hem thuis zelf [aangeklaagde] als de dader aangewezen op een foto in het jubileumboek dat pater [naam] hem toonde. Pater [naam] heeft met die wetenschap niets gedaan. Klager denkt dat pater [naam] al tijdens de eerste behandeling wist dat het om [aangeklaagde] ging - hij woont immers bij hem in huis - maar dat hij hem wilde afschermen. .

2.5. Klager wil dat zijn klacht erkend wordt door aangeklaagde en dat aangeklaagde hem excuses aanbiedt. Hij stelt dat hij niet uit is op een financiële vergoeding maar wijst er op dat zijn leven wel heel anders zou zijn verlopen als hij geen last zou hebben gekregen van de psychische problemen die een gevolg waren van het seksueel misbruik.

3. Het verweer

Aangeklaagde heeft tijdens de zitting zijn spijt betuigd over het leed dat klager is aangedaan en de gevolgen die het misbruik voor hem hebben meegebracht. Hij betwist echter dat hij de pleger van het misbruik is geweest. Hij stelt dat hij een kamer had boven in het huis, een kamer die zich dus niet op de slaapverdieping van klager bevond, en dat op die kamer geen

stapelbed was. Hij vermoedt dat er sprake is van een persoonsverwisseling en dat het de groepsleider van refter 6 kan zijn die klager heeft misbruikt.

Pater [naam] heeft daar aan toegevoegd dat hij onderzoek heeft gedaan in de archieven en dat hij geen aanwijzing heeft gevonden voor seksueel misbruik. Hij wijst er op dat klager in een eerder stadium een andere broeder op een foto heeft aangewezen als zijnde de dader en dat het tonen van het jubileumboek tijdens zijn bezoek in juni 2011 bij klager op dat moment geen reactie te weeg bracht. Namens verweerder is door mr Baetens schriftelijk naar voren gebracht dat de suggestie dat door de congregatie ondeugdelijk vooronderzoek zou zijn verricht of iemand in bescherming is genomen, met kracht wordt bestreden.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. Daar staat echter tegenover dat aangeklaagde stellig betwist dat hij klager seksueel heeft misbruikt. De Klachtencommissie heeft evenmin redenen gevonden te twifelen aan de oprechtheid van de verklaring van aangeklaagde. Aangeklaagde is weliswaar in [jaar] uit [instelling] vertrokken, doch dat dit een gevolg was van onbehoorlijk gedrag is nergens uit gebleken. De Klachtencommissie betreurt dat bij klager de indruk is ontstaan dat pater [naam] aangeklaagde zou hebben willen afschermen. Het was pater [naam] zelf die het boek aan klager heeft getoond met de foto van [aangeklaagde] er in. Kennelijk is hier sprake geweest van een ernstige miscommunicatie met vervelende gevolgen.

4.4. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen. In de thans voorliggende zaak zijn geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen.

4.5. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat zij niet kan adviseren tot een gegrondverklaring van de klacht.

5. Het advies

De Klachtencommissie kan niet adviseren tot een gegrondverklaring van de klacht.

Aldus vastgesteld op 15 december 2011 door mevrouw mr. B.F. de Poorter, voorzitter, W.A.M.C. Mol en mr. F.J.M. Walstock, leden, bijgestaan door mr. A.M.T. Denekamp-Mulder, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Priesters van het H. Hart van Jezus en aan aangeklaagde en klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies aangeklaagde en klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.